తల్లిచాటు పిల్లవాడు

1

లోకం ఒక పెద్ద కొలిమి. అనేక డక్కాముక్కీలు తిని రాటుతేలిన వాళ్ళు దాని వేడికి తట్టుకోవలసిందే కాని, ప్రసాదరావుబోటి సుకుమారులు ఆగలేరు. అటువంటివారు కొన్ని కారణాల వల్ల లోకం వాత పడ్డప్పుడు -

పత్నీ సమేతుడయ్యేవరకూ ప్రసాదరావు తల్లిచాటున పెరిగాడు. లోకాన్ని గురించి అతనికి గ్రంథపరిచయం వల్ల కలిగిన జ్ఞానమే కాని ప్రత్యక్షానుభవం సున్నా. సుకుమారి మనసు కూడా అటువంటిదే. ఎక్కువకాలం తన భావ ప్రపంచంలోనే ఉంటూండేవాడు. ఆదర్శాలు గొప్పవి.

ఒక కొమ్మను వదిలి మరోకొమ్మను పట్టుకోవాలనే టెన్డెన్సీ కోతులకేకాక మనుష్యులక్కూడా ఉంటుంది. భార్య తనదయ్యే రోజు సమీపిస్తున్న కొద్దీ అతను తన భావ ప్రపంచంలోనించి క్రమక్రమంగా తల్లిని తీసేసి ఆ స్థానం భార్యకివ్వటం మొదలుపెట్టాడు. అందులో తప్పేమీలేదు – తల్లి అసూయాగ్రస్తురాలు కాకుండా ఉంటే. వెంకాయమ్మగారు సంతోషించింది.

ప్రసాదరావెంతో ఉత్సాహంతో ఎదురుచూస్తున్న రోజు వచ్చేసింది. గృహస్థాశ్రమంలో ప్రవేశించబొయ్యేనాడు తన భార్య ఈ విధంగా మాట్లాడుతుంది,

ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తుంది అని నూరు రకాలుగా ఊహించుకోనివ్వండి కాక, తీరా దగ్గిరకొచ్చేటప్పటికి నూట ఒకటోరకంగా ఉంటుంది. ప్రసాదరావు సంగతి పెంపుడు పిల్లికి తిండి పెట్టుతుండగా అది కాస్త చెయ్యి పీకిన వాడి సామెతయింది. మర్నాడతని మొహాన కత్తివాటు వేస్తే నెత్తురు చుక్క లేదు. అతనదివరకు రకరకాల ప్రణయ కథలు చదివాడు. అనేకమంది స్త్రీలను గురించి విన్నాడు. ఇదే రకమూకాదు. మీదు మిక్కిలి ఆ పిల్లకు సుశీల అని ఎందుకు పేరుపెట్టారో అతనికి అర్థం కాలేదు. గండుపిల్లికాని కొండముచ్చనికాని నామకరణం చేస్తే ఎంతో సార్థకంగా ఉండేది.

ప్రసాదరావుకు జరిగిన మరో అపకారమేమిటంటే ఆ కిందటి రోజున కూడా అతను భావ ప్రపంచంలో భార్యతో అద్భుతంగా సుఖపడుతూ చక్కని కలలు కంటున్నాడు.

ఇప్పుడా ముచ్చట తీరిపోయింది. భావప్రపంచం పటాపంచలయింది. కలలు వికలమై పోయినై.

రాయటానికీ, చదవటానికీ సుశీల విపరీతమైన వ్యక్తి అనిపించవచ్చును కాని ప్రపంచంలో అటువంటి పిల్లలు లెక్కలేనంత మంది ఉన్నారు. పెడకట్టె, మొండిది, మూర్ఖురాలు, ముక్కోపి, నాజూకు లేనిది, కట్టెవిరిచినట్టు మాట్లాడేది, మర్యాదతెలీంది. ఏదైనా లెజిస్లేచరు పెట్టి అటువంటి పిల్లలకు పెళ్ళికాకుండా ఏర్పాటు చేస్తే సంఘం కొంతవరకు తరిస్తుంది.

వెంకాయమ్మగారు కొడుకుదురవస్థ చెప్పినట్టు గ్రహించింది. (తల్లీ పిల్లల మధ్య భాష అవసరంలేదు) లోపల చింతించి ఊరుకుంది. ఒక్క నెలరోజుల్లో ప్రసాదరావు దేవత్వం నించి దాదాపు రాక్షసత్వానికొచ్చాడు. ఆవిడ అర్థం చేసుకుని ఊరుకుంది.

వెంకాయమ్మగారికి వంట్లో అస్వస్థతగా ఉండి సుశీల వంట చేసుకోవలిసొచ్చింది. ఆ పిల్ల మొహం మటమటలాడుకుంటూ వంట ఇంట్లో చెంబులూ తప్పాలాలు పగలగొదుతుండగా, ప్రసాదరావు గడ్డం చేసుకోటానికి కాసిని నీళ్ళ కోసం లోపలికొచ్చాడు చెంబుపట్టుకుని. అతనింకా అయిదడుగుల దూరంలో ఉండగానే సుశీల అతని పని కనుక్కుని పంపించక 'అయ్యో! అట్లా మీదికొస్తారేం?' అంది. అతనికి ఒళ్లు మండి చేతులో ఉన్న చెంబుతో పెళ్ళాం నెత్తిన లాగి ఒకటికొట్టాడు. దాంతో సుశీల కణతలకు పసుపు కొమ్ము అరగదీసి రాచుకుని ఎవరితోనూ చెప్పకుండా గదిలో ముసుగుపెట్టుకుని పడుకుంది. (ఎవరన్నా మాడుమీద ఒక్కటి పెట్టినప్పుడు కణతలకు పసుపు గంధం వెయ్యమని ఏ వైద్య గ్రంథరాజంలోనైనా రాశారేమో ఆమెకే తెలియాలి) ఒక పొయ్యి మీద అన్నం మాడిపోయింది. రెండో పొయ్యి మీద గిన్నె ఒరిగి పడిపోయింది. అప్పుడు వెంకాయమ్మ గారు మడికట్టుకుంటే పదింటికి కావలసిన వంట పన్నెండింటికి తేలింది.

అనాహ్లాదరకమైన ఈ విషయం మీద ఇంతకన్న ఎక్కువ రాయటం తగని పని. నాలుగు నెలలు కాపరం. సుశీల ఇది గిట్టుబాటు కాని వ్యవహారం అని గ్రహించిందో ఏమో ఎవరితోనూ చెప్పకుండా పుట్టింటికి లేచిపోయింది.

2

సుశీల క్షేమంకోరి ఆమెను పుట్టింటినించి తిరిగి అత్తవారింటికి తీసుకొచ్చి రాయబారం చేసే పెద్దలు లేకపోయినారు. కాని మనోవర్తికోసం నోటీసు లిప్పించటానికి కావలసినంతమంది దొరికారు. ఆ విషయమైన తగిన ఏర్పాటు చెయ్యటానికి ప్రసాదరావు ఏలూరు వెళ్ళాడు. అతనేవిధమైన పేచీలు పెట్టదలచలేదు. వెళ్ళిన పని వెంటనే అయిపోయింది. తిరిగి రాత్రి బండి అందుకోగలిగాడు. అతను స్టేషను వచ్చేసరికి బండి

కింకా చాలా వ్యవధి ఉంది. అతను స్టేషనులోనే భోజనం చేసి తాంబూలం వేసుకుని పచారు చెయ్యటానికి ప్లాటుఫారం మీద కొచ్చాడు. అక్కడెవరూ లేరు. దూరంగా ఒక స్త్రీ కూర్చుని ఉంది. ప్రసాదరావు ఒక్కసారి ముక్కులోనించి చాలా గాలి వదిలాడు. కొంత కాలంనించీ తెల్లబట్ట కట్టుకుని ఆడది కనిపిస్తే అసహ్యం జాస్తయింది. అతను మెల్లిగా ప్లాటుఫారం రెండో చివరకుపోయి అక్కడే తారట్లాడ్డం మొదలుపెట్టాడు. ఆలోచన ఎటోపోయింది. భావ ప్రపంచంలో పడి బాహ్య ప్రపంచాన్ని మరిచాడు.

"ఏమండోయ్."

ప్రసాదరావు కొట్టినట్టు ఉలికిపడి తల ఎత్తి చూశాడు. పలకరించిన గొంతు కటువుగా ఉండకపోవటమే కాకుండా చాలా శ్రావ్యంగా కూడా ఉండటం వల్ల అతనికి ఉలికిపడవలసిన అగత్యం లేదు కాని, ప్రస్తుతం అతనికీ ఆడగొంతుల మాటరంసు బాగాలేదు. ఆ మాటకొస్తే సుశీలది కొంతవరకు శ్రావ్యమైన గొంతే.

అతను తన్ను పలకరించిన మనిషివంక చూసి ప్లాట్‌ఫారం మరో చివరకు చూపు సరిపాడు. అక్కడ మనిషిలేదు. ఆ మనిషే ఈ మనిషి. మనిషి కూడా ఎక్కడ! పిల్ల పదహారేళ్ళు దాటని పిల్ల. బాగుంది! రూలు ప్రకారం అతను మళ్ళీ ముక్కులతో బుసకొట్టాడు. తరవాత ఆ పిల్ల వంక తీవ్రంగా చూశాడు. మెస్మరైజు చేస్తున్నవాడల్లే. కాని అతని వెనక దీపం ఉండటం చేత ఆ పిల్ల కదంతా సరిగా కనిపించి ఉండదు.

"నాకు బెజవాడ కొకటిక్కెట్టు కొనిపెడతారూ?" అన్నదాపిల్ల. ఆ పిల్ల మూతి ఎంత అందంగా ఉంది!

"అట్లాగే ! డబ్బులు తే!"

ముక్కు? ఏం ముక్కు!

"నా దగ్గిరలేవు" అందా పిల్ల.

"నన్ను పెట్టకోమంటావా?" కళ్ళు?

ఆ పిల్లకు కొద్దిగా కోపం వచ్చినట్టు కనపడ్డది.

"ఉచితంగా ఇవ్వక్కర్లేదు. బదులివ్వండి."

"అవును! తరవాత మనమందరం లెక్కచూసుకునేటప్పుడు."

ఆ పిల్లకీసారి బాగా కోపం వచ్చింది.

"అందాకా ఈ ఉంగరం అట్టే పెట్టుకోండి!" అని ఆడపిల్ల వేలి ఉంగరం తీసిచ్చింది.

గడ్డం? కనుబొమలు? జుట్టు? వేళ్ళు? అనుకుంటూనే అతను నిర్మోహమాటంగా చెయ్యిచాచి ఉంగరం తీసుకున్నాడు.

"ఈ ఉంగరం ఖరీదెంత ఉంటుంది?" అన్నాడతను ఉంగరం అటూ ఇటూ తిప్పి చూసి.

"డెబ్బై అయిదు."

"బాష్! ఇదేదో ఇమిటేషన్ రాయి."

"మీరిచ్చే టిక్కట్టు డబ్బులకు సరిపోతుంది లెండి" అన్నదాపిల్ల.

అతనామాట వినిపించుకోకుండా "ఇదయితే నీ కెట్లా దొరికింది?" అన్నాడు.

ఆ పిల్ల చర్రుమన్నది. "మీకు మర్యాద తెలీదు. ఉంగరం ఇటుతెండి" అన్నది.

ప్రసాదరావు ఇచ్చేశాడు. ఆ పిల్ల తీసుకుని వెళ్ళబోతున్నది.

"ఉండు. నీకిచ్చే రైలు చార్జీకి తాకట్టు అవసరం లేదు. టిక్కెట్టు కొని పెడతాను."

అతనీమాట అంటూండగానే పోర్టరు గంటకొట్టి వెళ్ళాడు.

"ఇక్కడే ఉండు. టిక్కెట్లు తెస్తాను."

ఆ పిల్ల అక్కడే ఉంది.

ప్రసాదరావు ఆమె చేతికి టిక్కటిచ్చి మళ్ళీ సంభాషణ మొదలుపెట్టాడు.

"నేనిందాక అన్నమాటలు నీకు రుచించినట్టు కనబడదు. మూడు సంగతులు జ్ఞాపకం పెట్టుకో, నేను ఆంటీనాచి, ఆంటీ ఫెమినైన్, నీ చర్యంతా ఫిషీగా ఉంది."

"అంటే?"

"ఫౌల్."

ఆ పిల్ల చిరునవ్వు నవ్వి "నాకంతవరకూ అర్థమౌతుంది."

"నీ కింగ్లీషు కూడా వచ్చునా ఏమిటి?"

"నేను స్కూలు ఫైనల్ పాసయినాను."

"వెరీ గుడ్! నీ సంగతంతా ఫిషీగా ఉందని నిరూపిస్తాను చూడు. మీదేవూరు? నువ్వు బెజవాడ డబ్బు లేకుండా ఎందుకు పోతున్నావు? నేను బెజవాడ పోతున్నానని నీకెట్లా తెలిసింది?"

"నాకు తెలీదు."

"నేను నమ్మను. ఒంటరిగా ఎందుకు పోతున్నావు."

"నన్నదంతా అడగకండి! గాయం కెలికినట్టవుతుంది."

ప్రసాదరావు అకస్మాత్తుగా మాట్లాడటం మానేశాడు.

త్వరలోనే రైలొచ్చింది. దాదాపు పెట్టెలన్నీ ఖాళీగానే ఉన్నై. ప్రసాదరావు చిన్న పెట్టెగా చూసి ఎక్కాడు. బోగం పిల్ల కూడా అతని వెనకనే ఎక్కి "మీ కభ్యంతరం లేకపోతే ఇందులోనే కూర్చుంటాను. చాలామంది మధ్య కూర్చోటానికి నాకు చాలా అసహ్యంగా ఉందిప్పుడు. మనస్సు సరిగాలేదు" అన్నది.

"నా కభ్యంతరం లేదు. ఇందులో కూడా చాలామంది ఎక్కవచ్చుననేది మరిచిపోకు."

ఆ పిల్ల నవ్వి "ఎక్కరు" అంది.

ఆ మాట అతనికి దబ్బున అర్థం కాలేదు. కాని కాగానే శరీరమంతా ఒక్కసారి ఝుల్లుమన్నది. తన బతుక్కటువంటి పెళ్ళాం కూడానా.

అతనాపిల్ల వంక తీక్షణంగా చూశాడు. కాని ఆ చూపు వ్యర్థమయింది. ఆ అమ్మాయి రొండో బల్లమీద కంపార్టుమెంటు అవతలివైపు కిటికీ దగ్గర కూర్చుని బయటికి చూస్తున్నది.

ఆ పిల్ల అన్నట్టే అయింది. ఒకరిద్దరు ఆ పెట్టెలో ఎక్కాలని ప్రయత్నం చేసి ఇద్దర్నీ చూసి పక్కకు పోయినారు రైలు కదిలింది. ఆ పిల్ల బయటికి చూడటం మానేసి అతనివంక చాలాసేపు చూసింది. అతనటువైపు చూడలేదు. చివరికామె లేచి అతనికి దగ్గిరలో కూర్చుని "మీ అనుమానాలకు సమాధానం చెబుతాను" అన్నది.

అతను పరధ్యానంగా "ఎందుకు? నా కవసరంలేదు" అన్నాడు.

"నన్ను గురించి మీరు దురభిప్రాయం పడుతున్నారు. అది నాకిష్టం లేదు."

ప్రసాదరావు కనుబొమలు ముడేశాడు.

"దురభిప్రాయానికి అవకాశం లేదు. నీ అభిప్రాయమేదో స్పష్టంగానే తెలుస్తున్నది."

ఒక్కసారి ఆ పిల్ల మొహం బాధపడుతున్న లక్షణాలు కనబరిచింది.

"మీరు నిజంగా క్రూరమైన మనిషి కారనుకుంటాను. ఎందుకట్లా హింసించినట్టు మాట్లాడుతారు?"

"క్రూరమైన మనిషి నెందుక్కాను? కావాలంటే నా పెళ్ళాన్ని అడుగు" అన్నాడతను వికటంగా నవ్వి.

ఆ పిల్ల దీనంగా చూడటం మొదలు పెట్టింది.

"నీ అభిప్రాయాన్ని గురించి నాకెటువంటి అనుమానం లేదు. చూశావు కుర్రవాడుగా ఉన్నాడు. అమాయకుడేమో బుట్టలో వేద్దామనుకున్నావు. లేకపోతే స్టేషనులో అంతమంది ఉండగా నన్నే ఎందుకు టిక్కెట్టు అడిగినావు? బెజవాడకే ఎందుకు కావాలిసొచ్చింది? నే ఎక్కిన పెట్టెలోనే ఎందుకెక్కావు? నువ్వు చెప్పిన సమాధానమేమిటి. ఈ పెట్టెలో ఇంకా ఎవరైనా ఎక్కుతారంటే? ఇంకేమైనా నామీద ఆశలుంటే ఇప్పటికైనా వదులుకో. నాకర్థం కానిదల్లా ఒకటే! ఇంత చిన్నదానివి నీకింత ధైర్యం ఎట్లా వచ్చిందా అని?"

ఆ పిల్ల అతననుకున్నట్టు ప్రవర్తించలేదు. మొహానికి చీర అడ్డం పెట్టుకుని ఏడవటం మొదలుపెట్టింది. అంతటితో అతని ధైర్యం యావత్తూ అంతరించింది. పైన ఒక్కపొర ఘనీభవించి, చూడటానికతని మనస్సు పాషాణమల్లే ఉందికాని అతని మనస్సు లోపల జావగా ఉంది. ఆ పిల్ల ఏడుపు పై పొరను కొట్టేసింది. అతనామెను సమీపించి మెల్లిగా

"చూడు" అన్నాడు. ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఇంకోసారి కొంచెం గట్టిగా "చూడు" అన్నాడు. ఉహూఁ! అతను బలవంతంగా ఆమె మొహం మీదినించి రెండు చేతులూ తీసేశాడు. ఆ కళ్ళూ, మూతీ, గడ్డం, ముక్కూ అంత సమీపంలో చూసేటప్పటి కతనికి మతిపోయి ఆ దొండపండంటి మూతిని కాస్తా ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

పెద్దమనిషి చెయ్యదలచినపనికాదు. ఆ పిల్ల బోగందయినా, ఆమె అనుమతి లేకుండా తన్ను నివారించలేని స్థితిలో ఉండగా అటువంటి పని చెయ్యటం చాలా నింద్యమైన సంగతి. ఆ వివేచన అంతా మించిపోయిన తరవాత వచ్చింది. అదే కాదు, ఇంకా చాలా విషయాలు తెలిసొచ్చినై. మొదటి సంగతి అతనంతవరకూ ఆ పిల్ల విషయంలో ఒక్కసారైనా పెద్దమనిషి తరహాగా ప్రవర్తించలేదు. మరో సంగతి ఆ పిల్ల చర్య కింకోకారణం ఉండికూడా ఉండవచ్చును. అప్పుడే ఆ పిల్లను బలాత్కారంగా ముద్దుపెట్టుకున్న మొహంతో ఆలోచిస్తే తన చర్యతో ఆ పిల్ల చర్య నూరోవంతు అనుమానాస్పదంగా లేదు.

ఆ పిల్ల లేచి ఎడంగా పోయింది. అతనికామెవంక చూడ్డానికి ధైర్యం లేకపోయింది. కాని మొండితనం చేసి ఆమెవంక చూశాడు.

"ఆ గొలుసు లాగితే బండి ఆగుతుంది. లాగు!" అన్నాడు. ఆమె అతని వంక బోనులో సింహం వంక చూస్తున్నట్టు చూస్తూ నిలబడ్డది.

అతను మొహం చేతుల్లో పెట్టుకుని "నాకు మతి చెడిపోయింది. నేను వెనకటి ప్రసాదరావును కాను" అని గొణుక్కున్నాడు. అయిదు నిమిషాల సేపిద్దరూ కదల్లేదు. ఆ పిల్ల మెల్లిగా వచ్చి అతని భుజం మీద మెల్లిగా చెయ్యి వేసి "మీరేమీ పశ్చాత్తాప పడక్కర్లేదు. నాకన్న మీకే మోసం ఎక్కువ. మీరు చేసిన పని వల్ల నేను మిమ్మల్ని బుట్టలో వెయ్యటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను కనుక నాకు కష్టంగా ఉంటుందని మీరనుకోటానికవకాశం లేదు" అంది.

ప్రసాదరావు తల ఎత్తి "నే ఎట్లాగూ పెద్దమనిషిని కానని నిరూపించుకున్నాను. నువ్వింతవరకు చాలా పెద్దమనిషి తరహాగా ప్రవర్తిస్తూ వచ్చావు. ఆ ఒక్క మాటతో నన్ను వదిలెయి" అన్నాడు.

ఆ పిల్ల క్లుప్తంగా "క్షమించండి" అన్నది.

ఆ మాటతో అతని కా పిల్లను చూస్తే చాలా గౌరవం కలిగింది. ఇద్దరి పరిచయం ఇంతవరకు వచ్చిన తరవాత తన మనస్థితంతా ఆమెకు చెప్పేదామనుకున్నాడు. తన భార్య గోలంతా చెప్పాడు. తన మనస్సు విరిగిపోయిందన్నాడు. లేకపోతే తనట్లా ప్రవర్తించాలిసింది కాదన్నాడు. ఆ పిల్ల అంతా ఓపిగ్గా విని తన కథంతా చెప్పింది.

ఆ పిల్ల పేరు కాంతం. ఆమె మేనమామ సంఘ సంస్కారి. అనేకమంది బోగం

వాళ్ళకు పెళ్ళిళ్ళు చేయించాడు. ఆ పిల్ల నాయనే పెంచి చదువు చెప్పించి పెళ్ళికి ప్రయత్నం చేస్తూ చనిపోయినాడు. తరవాత కాంతం తల్లి దగ్గిరకొచ్చింది. తల్లి కూతుర్ని వృత్తిలో దిగమని ప్రోద్బలం చేసింది కూతురు వినలేదు. తల్లిదొంగెత్తు వేసి పెళ్ళనే వంక పెట్టి ఒక యెద్దు కంటగట్టింది కాంతాన్ని. కాంతం ఆయన్ను పెళ్ళి చేసుకోనంది. బోగం పిల్లలను పెళ్ళి చేసుకునేందుకు రంభలు రారని, గట్టిగా చెప్పేసింది తల్లి. ఈ పని జరిగిన కొద్ది రోజుల కావేశ్య మాత కూడా చచ్చిపోయింది. ఆ యెద్దు కాంతం తల్లి దగ్గిర ఉన్న సామానంతా అమ్మి "మా ఊరు ఏలూరు. మా యింటికి పోదాం పద" మని ప్రయాణం చేసాడు. ఏలూరులో ఒక సందులో బండి ఆపి ఇక్కడే ఇల్లు దిగమన్నాడు. కాంతం దిగటంతోటే బండి తిరిగి స్టేషను దారిపట్టింది. ఆ యెద్దుకు దిగినబండే అంది ఉంటుంది. కాంతం రైలుకు దారికనుక్కుని స్టేషను చేరేటప్పటికి రైలుపోయి చాలాసేపయింది. కాంతం భోజనం చేసి పన్నెండు గంటలు దాటింది.

ఇదంతా కాంతం చెబుతానన్నప్పుడతను చెప్పనియ్యకపోవటం మేలే అయింది. అప్పుడే అతని కిది కూడా పార్టు ఆఫ్ ది గేమ్ అనిపించేది. ఇప్పుడతని గుండె నీరయిపోయింది.

"బెజవాడలో మరి నీకెవరున్నారు?" అన్నాడు ప్రసాదరావు.

"మా స్నేహితులున్నారు. కొంతకాలం వాళ్ళ అండన పడి ఉంటే తరవాత ఏమవుతుందో! మా మామయ్య స్నేహితులున్నారు. వాళ్ళ మొహం ఎట్లా చూడను?"

"నువ్వెప్పటికైనా కులవృత్తి చెయ్యవలిసొస్తుందేమో! నీకిష్టం లేదు కదూ?"

"నిజం చెప్పటం కన్న నిజమే. ఎక్కువ ఇష్టం లేకపోతే లేదని అనుకోవటం వల్ల ఒరిగేదుందా?"

"లేదు. నువ్వు చాలా అద్భుతమైనదానివి."

"నే ననేదదే! మీరు నిజంగా అట్లా భావిస్తే పై కనరు."

మనిషికి బుద్ధిలేదు. అతనికి కాంతాన్ని మళ్ళీ ముద్దు పెట్టుకోవాలనిపించింది. ఈ అనిపించటమైనా తప్పయి ఉండాలి. అంతకు పూర్వమే కలిగిన అతని పశ్చాత్తాపమయినా అర్థం లేనిదయి ఉండాలి. ఎట్లాగైనా అతనికి బుద్ధిలేనట్టే.

"నన్ను మాట్లాడనివ్వవు! రోజూ నీ వంటిదానితో సంచరించటం బహుకష్టం."

"ఇంత అద్భుతమైన దాన్నయినా?"

ప్రసాదరావు కాంతం రెండు చేతులూ పట్టుకున్నాడు.

"ఎక్కడికి వెళ్ళవద్దు! నా దగ్గిరే ఉండు, కాంతం!"

"ఎవరికోసం ఉండను?"

"నీకిష్టమైన నాకోసం."

"మీరు నాతో సుఖపడరు."

"పడతాను."

"లోకం మిమ్మల్ని చెండుకు తింటుంది."

"నేను లెక్క చెయ్యను."

"చేస్తారు. ఎవరో ఒప్పుకోకపోతే మీరు లెక్కచెయ్యక పోవచ్చు. మీ అమ్మగారే ఉందనుకోండి."

ప్రసాదరావు నిట్టూర్పు విడిచాడు.

"ఆవిడ ఒప్పుకుంటే మీ దగ్గిర ఉంటాను. మీ సుఖం కోసం కాదు. నా తిండి కోసం కాదు. మీ కోసం ఉంటాను. ఆవిడ ఒప్పుకోకపోతే ఉండను."

3

బెజవాడలో ఇద్దరు దిగారు. ఒక బండి ఎక్కారు. ఇద్దరూ పోవలిసిందీ ఒక వైపే. మధ్య కాంతం బండి ఆపింది దిగింది. ప్రసాదరావు ఇల్లుగుర్తుపెట్టుకున్నాడు.

ఇంట్లో అడుగుపెడుతూనే తల్లితో చెప్పుదామని అతని ఉద్దేశం. కాని తల్లి మొహం చూడగానే అతనికి ధైర్యం లేకపోయింది. అతని స్థితి కాలుగాలిన పిల్లల్లే ఉంది. ఉత్త శరీర సంబంధమయిన అందం మరుపుకొస్తుంది. కాంతాన్ని ఎట్లా మరిచి పోతారు? తను కాంతం విషయంలో చూపించిన అన్యాయం, నిర్దయ, మోటుతనం! తన అహంకారం? తనలో ఏం చూసి కాంతం తన్ను బుట్టలో వేసుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తుంది? కాంతం అన్న ఒక్కొక్క మాట గంట మోగినట్టు చెవిలో మోగుతుండెను. తనన్న మాటలు తలుచుకుంటే ప్రాణం చచ్చిపోతుండె! అవి ఇంకా నాలుగైదుసార్లు జ్ఞాపకం వస్తే మర్నాడు కాంతం మొహం చూసే ధైర్యం కూడా ఉండదు తనకు.

సుశీలతో పోల్చినా ఎక్కడి కాంతం, ఎక్కడి సుశీల! కాంతాన్ని చూస్తే ఉన్న గౌరవం తన కింకెవర్నీ చూస్తే లేనప్పుడు ఇంకోళ్ళేమనుకుంటారో, అనే ఆలోచనెందుకొస్తుంది? కాని తల్లి –

అతనికి ఒంటిగంటకుకాని నిద్రపట్టలేదు. మర్నాడు లేచేటప్పటికప్పుడే బాంబు పేలింది. వెంకాయమ్మగారి కప్పుడే రిపోర్టు వచ్చింది. ప్రసాదరావు బోగం దానితో రైలుదిగాడని ఓరూ. ఎక్కాడాని ఓరూ! వెంకాయమ్మగారు లేవగానే కొడుకును ప్రశ్నించింది. పాచిమొహంతో ఒక్క అబద్ధమైనా ఆడకుండా అతను తల్లికి చెప్పదగినంత వరకు చెప్పాడు.

వెంకాయమ్మ గారు నిర్ఘాంతపోయింది.

"కాంతాన్ని ఇంతప్పుడు చూశానురా అబ్బాయి! వాళ్ళ రామదాసు మీ నాన్నకు స్నేహితుడు. జ్ఞాపకం ఉందా? ఎఱ్ఱబొట్టు నిలువుగా పెట్టుకుని. తలగుడ్డ చుట్టుకుని, మీసాలూ ఆయనా! మంచివాడు, పాపం! ఆయన పెళ్ళాంతో ఈ పిల్ల ఒక రోజున పేరంటానికొచ్చింది మనింటికి. దాన్ని మళ్ళీ ఒకసారి తీసుకురా" అన్నదావిడ నవ్వుతూ.

"ఇవాళే తెస్తాను" అన్నాడు ప్రసాదరావు నిశ్చింతగా.

మొదటి ముద్రణ : ఆంధ్రభూమి, అక్టోబర్ 1934